

COPII ȘI TEATRUL

Cu prilejul Anului internațional al copilului, Grupul de autoeducație comunitară din Roma a inițiat un ciclu de zece spectacole „pentru copii și părinți”, cuprinzând patru reprezentații de teatru și proiectarea unor benzi decenate sonorizate. După proiecție, copiii sînt antrenati în diferite activități practice cu caracter teatral: improvizații pe diverse teme, pantomimă, muzică etc.

BIOGRAFIA LUI MOZART...

Cunoscutul dramaturg englez Peter Shaffer (*Exerciții pentru cinci degete. Vinătoarea regală a soarelui etc.*), stabilit la New York, a rămas credincios scenelor care i-au adus consacarea. La fiecare nouă piesă pe care o scrie, dramaturgul face prima ofertă Teatrului Național din Londra; așa s-a întâmplat și cu *Amadeus*, dramatizare a biografiei lui W. A. Mozart, intrată în repertoriul Naționalului londonez în luna martie a acestui an.

...ȘI EVOGAREA LUI VAN GOGH

Monodrama *Vincent*, zguduitoare evocare a lui Van Gogh, scrisă, regizată și interpretată de Leonard Nimoy, se află într-un lung turneu, în 14 orașe nord-americane. Considerată un veritabil act de cultură, piesa evocă personalitatea marelui pictor prin optica fratelui său, Theo, care citește și comentează pasaje din corespondența dintre frați. Nimoy îi dă glas și marelui absent; în timpul spectacolului, pe două ecrane sînt proiectate capodoperele lui Van Gogh, iar drept fundal muzical servește balada *Vincent* de Don McLean. Nimoy declară că atmosfera impusă de spectacol l-a determinat să nu joace în săli mari.

„DOMINO“

De o popularitate crescîndă se bucură trupa maghiară

de pantomimă „Domino”, condusă de Köllö Miklós. Recent reprofilată pe realizarea unor adaptări și prelucrări după Cervantes, Gogol, Victor Hugo, Thomas Mann, Hemingway, cunoscută publicului din opt țări europene și celui canadian, trupa a sărbătorit al 200-lea spectacol realizat în Ungaria; cu această ocazie, a avut loc o gală și a fost deschisă o expoziție prezentînd istoria trupei.

ARTA ACTORULUI

La Roma s-a deschis Institutul de cercetări asupra artei actorului, condus de Renato Cuccolo, om de teatru cu o bogată experiență, căpătâtă în urma colaborării cu trupe ca Odin Teatret, Living Theatre etc. În afară activităților specifice profilului (lucrul asupra corpului, a vocii, dansul liber și improvizația), desfășurate în cadrul unui laborator, sînt prevăzute și alte manifestări: deschiderea unei biblioteci de teatru, întâlniri și spectacole ale unor grupuri teatrale din străinătate, precum și o serie de seminarii teoretico-practice, pe teme ca: teatrul indian Kathakali, Peter Brook, muzica în contextul unei dinamici teatrale ș.a.

„VILLON UNU ȘI DOI“

Compania teatrală italiană „Il Pierrot” joacă la Roma un spectacol intitulat *Villon unu și doi*, scris, regizat și interpretat (alături de Antonio Salerno) de Anna Bruno. Încercare de transpunere în teatru a operei poetice a lui François Villon, spectacolul pune față în față două chipuri ale aceluiași personaj, raportîndu-l la temele obsedante ale întregii sale creații, de la *Testament* la *Baladele argoice*.

SHERLOCK HOLMES, DIN NOU PE SCENĂ

Sherlock Holmes revine în atenția publicului englez

printr-o dramatizare a lui Paul Giovanni după *Semnul celor patru* de A. C. Doyle. La reușita acestui spectacol al Teatrului Național din Londra contribuie atât o distribuție prestigioasă (John Quentin, Denis Lill, Susan Hampshire etc.), cât și decorațiile lui John Wulp (un fort indian, o vizuină de morfinomani, apartamentul din legendara Baker Street).

DOCUMENTAREA ÎN ARTA SPECTACOLULUI

Sub egida Institutului de Teatru din Barcelona și-a desfășurat lucrările cel de-al XIII-lea Congres al Societății internaționale a bibliotecilor și muzeelor de arta spectacolului (SIBMAS), cu tema „Documentarea în serviciul difuziunii culturale a artei spectacolului”; o atenție specială a fost acordată situației din America de Sud, Africa, Extremul Orient și Orientul Apropiat. În acest cadru a avut loc și un seminar privind documentarea în cinematografie, selecția și catalogarea documentării în arta spectacolului, precum și unul dedicat rolului expozițiilor ca mediu de animare și difuzare culturală. Asemenea congrese au loc o dată la doi ani, în diferite orașe europene, remînd participanții din Europa, America, Asia și Africa.

MOLIÈRE ÎN FILM

Cunoscuta regizoare de teatru Ariane Mnouchkine debutează în film cu *Molière sau Viața unui om cumsecade*, o superproducție cu durată de patru ore; costul, 15 milioane de franci. Filmul, care s-a bucurat de o călduroasă primire din partea criticii și a publicului, conturează un interesant portret al dramaturgului. Interpreți: actorii trupei Théâtre du Soleil, condusă de Ariane Mnouchkine. În rolul lui Molière: Philippe Caubert.

ALBEE REGIZEAZĂ
ALBEE...

...s-a intitulat seria de opt spectacole, realizate de cunoscutul dramaturg american, în colaborare cu Teatrul Universității Columbia, în lunile ianuarie și februarie ale acestui an. Fiecare dintre spectacole cuprinde câte două piese într-un act, scrise între anii 1958 și 1976 (*Zoo Story, Counting of the Ways* etc.). Cronicarii de specialitate afirmă că textul, neavând calități deosebite, este dezavantajat și de inabilitatea regizorului, care abuzează de procedee răsuflete.

MOMENT BRECHT
ÎN FRANȚA

Actualitatea stringentă a teatrului lui Brecht determină și în Franța o recrudescență a interesului pentru piesele sale. *Opera de trei parale* se reprezintă, simultan, în regia lui Hans Peter Cloos, la Théâtre des Bouffes du Nord, în interpretarea trupei müncheneneze „Skarbäus”, și în versiunea regizorală a lui Michel Sarrazin, la Teatrul Mogador. *Domnul Puntilla și sluga sa Matti* face un răsunător succes la T.E.P. (Théâtre de l'Est Parisien), în regia lui Guy Retorté, în timp ce la Lille se joacă *Mama* (după romanul lui Maxim Gorki).

Iată ce spune Hans Peter Cloos despre moștenirea teatrală brechtiană: „Brecht trebuie scos de la muzeu. Ce interes mai poate trezi

mereu aceeași montare a mereu aceleași piese? Nenorocirea e că există tendința de a acorda prioritate teoriilor sale, în detrimentul pieselor (...) Critica pe care Brecht a făcut-o la adresa epocii sale nu trebuie copiată, ci aplicată la epoca noastră. (...) Azi trăim în epoca rock-ului, a sintetizatoarelor și a orgii electronice. Trebuie să se țină seamă de asta în elaborarea concepției regizorale (...) Mackie Șiș e interpretat de Tommi Piper, un cântăreț german de rock... și în interpretarea celorlalte roluri avem în vedere existența filmelor americane cu negri, a imaginilor cu vampe, vehiculate de afișe și de reviste (...) Dacă Brecht ar fi scris azi *Opera de trei parale*, ar fi arătat altfel decât în 1928. E ceea ce vrem să dovedim“.

„STEPAN RAZIN“

La începutul acestui an, la Teatrul „Vahtangov” a avut loc premiera spectacolului *Stepan Razin*, după romanul lui V. Sukșin, *Au venit să vă dau libertatea*. Adaptarea pentru scenă e semnată de M. Ulianov, în colaborare cu tânărul dramaturg Remici. În rolul titular apare M. Ulianov, care, împreună cu G. Cerniahovski, este și regizorul spectacolului.

„ARIPI“ REDOBINDITE

Teatrul „Lyceum” din New York a prezentat în premieră

Aripi de Arthur Kopit, în beneficiul Centrului de recuperare „Burke”. Subiectul piesei îl constituie eforturile unui handicapat de a-și recăpăta facultatea vorbirii. Inspirată dintr-un fapt real (pierderea temporară a acestei facultăți de către însuși tatăl autorului, în urma unui accident), piesa este rezultatul unei documentări aprofundate asupra eforturilor ce se depun la Centrul de recuperare „Burke“.

MUSICALUL
ÎN OFENSIVĂ

În teatrul maghiar, se afirmă genul musicalului; olinjul de material literar valoros și de muzică pop a produs spectacole interesante, realizate de dramaturgi și actori tineri. În fruntea listei autorilor de musicaluri se află Tibor Déry, cu *Pop-festival* (muzica, Gabor Presser), Peter Müller și Geza Berki, cu *Reprezentarea de adio*, György Kardos și Maté Victor, cu *Villon și alții*.

ȘCOALA DE TEHNICIENI
DE SCENĂ

La Varșovia funcționează, din 1977, o școală tehnică postliceală care pregătește cadre de tehnicieni pentru teatre și cinematografie (îndeosebi frizeri-peruchieri și machiori). Cursurile durează doi ani. În prezent, în anul I sînt 50 de cursanți, iar în anul II, 38.

UNIUNEA ARTIȘTILOR
SCENELOR POLONEZE,
LA A 60-A ANIVERSARIE

La 21 decembrie 1918, la scurt timp după recîștigarea independenței de stat a Poloniei, delegați ai teatrelor, reuniți la Varșovia, au creat gruparea națională Uniunea artiștilor scenelor poloneze. Între 1919 și 1938, Uniunea a avut un periodic propriu,

„Scena Polska”. În timpul războiului, a desfășurat o susținută activitate ilegală, organizînd învîșămîntul teatral și spectacole clandestine. După Eliberare, în august 1945, primul Congres al delegaților Uniunii este consacrat refacerii vieții teatrale distruse de război. În prezent, SPATIF-ZASP numără 3500 de membri, grupați în zece secții, organi-

zează cursuri, conferințe, expoziții, cluburi ale prietenilor teatrului și peste o sută de cercuri de studii — la radio, la televiziune, în teatre și în instituții culturale științifice. Primul președinte al Uniunii a fost Józef Sliwicki, care a îndeplinit această funcție timp de 19 ani. Din 1970, președintele este Gustaw Holoubek, unul dintre cei mai mari actori polonezi contemporani.